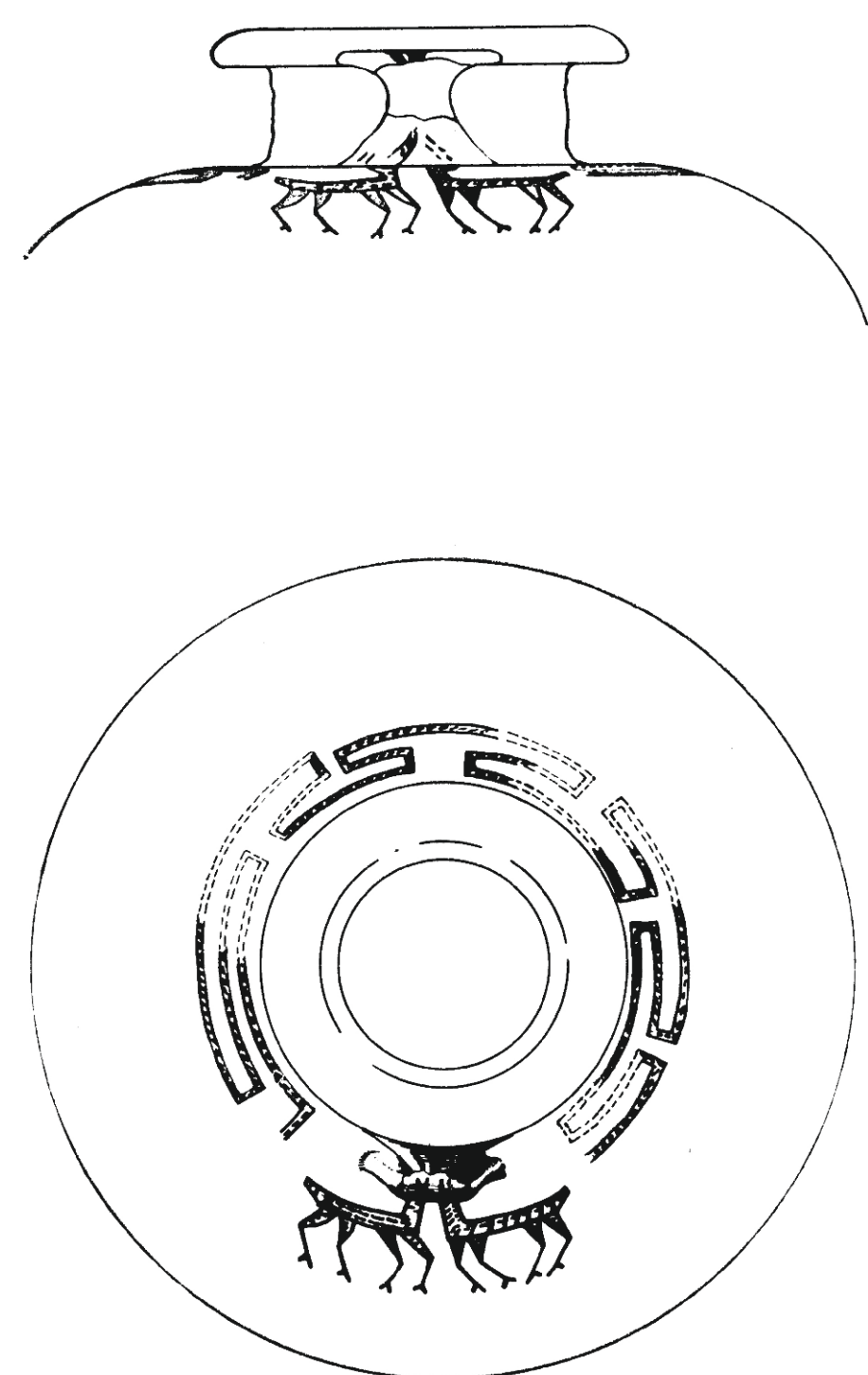

ZADOWICE POD KALISZEM, STANOWISKO I

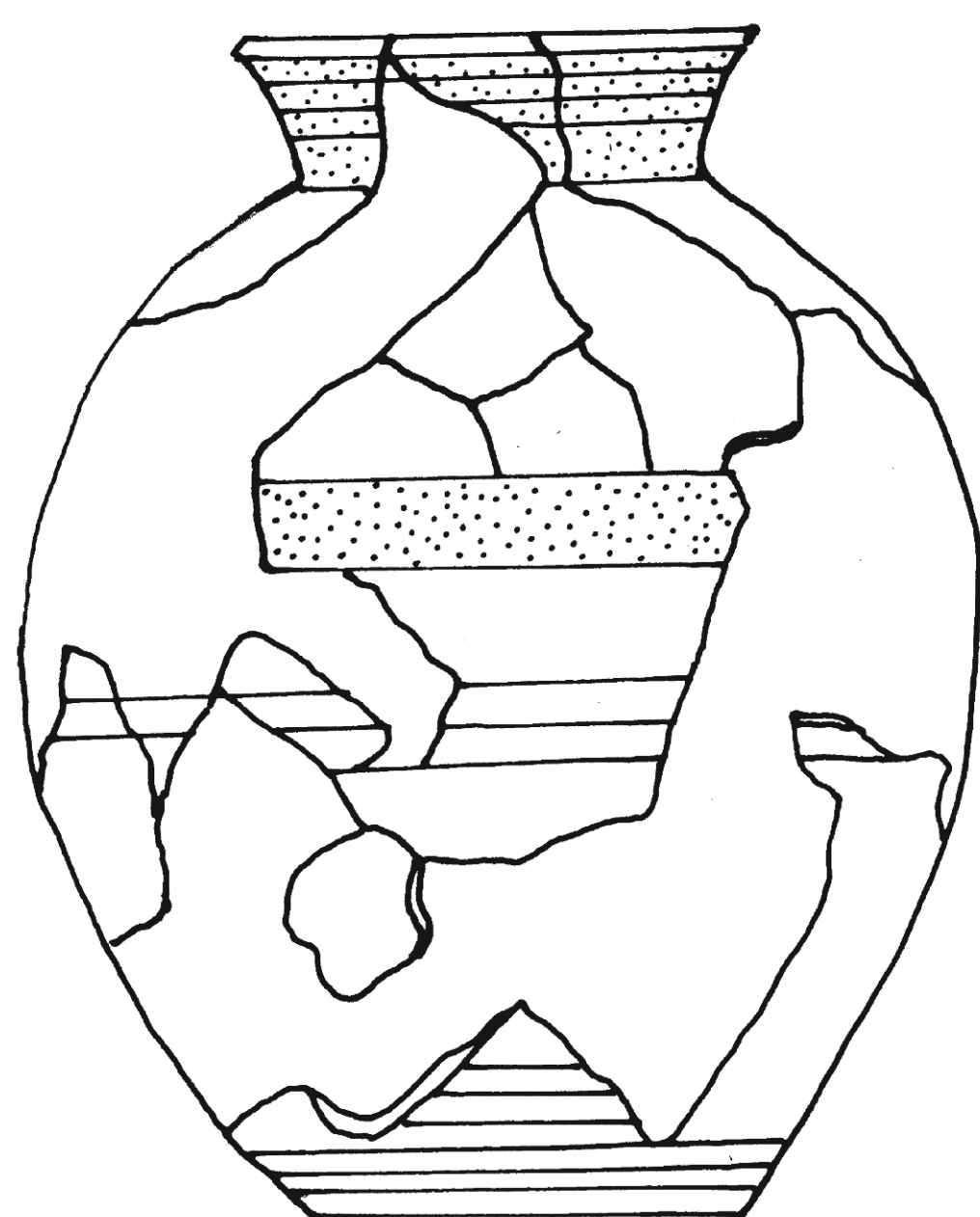
Cmentarzysko ciałopalne z końca okresu halsztackiego po fazę D okresu rzymskiego

Cmentarzysko kultury przeworskiej
z młodszego okresu przedrzymskiego (II–I wiek p.n.e.)

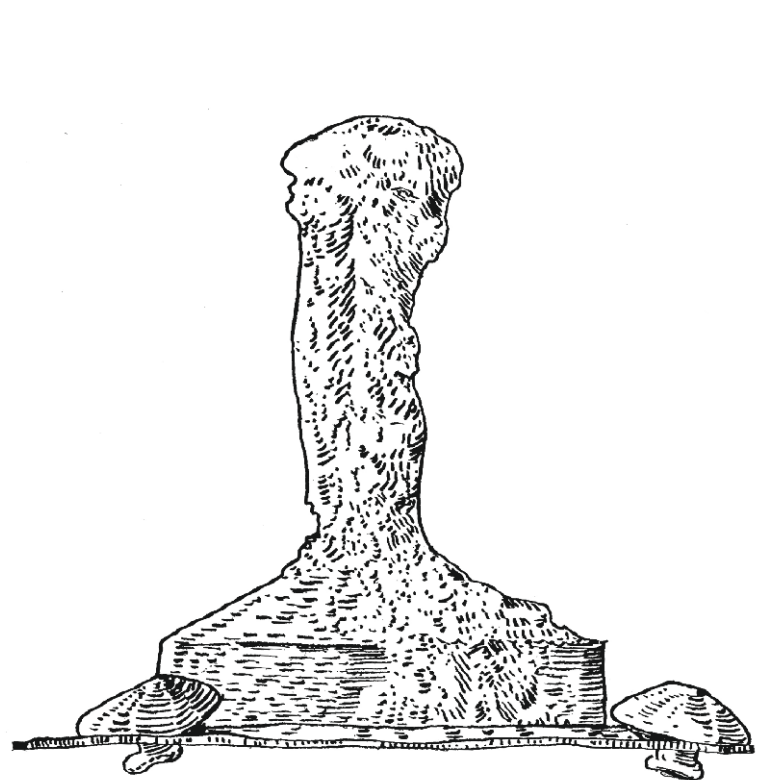
Ostatnie dwa wieki przed naszą erą reprezentowane są przez 237 grobów ciałopalnych. Dominują wówczas zdecydowanie pochówki jamowe, przy minimalnym udziale grobów popielnicowych. Groby te zajmowały strefę centralną, południową i południowo – wschodnią cmentarzyska. Dość duża ich grupa była zniszczona zwłaszcza przez korzenie drzew, jak i poprzez erozję eoliczną. W wypełniskach grobów dominowała czarna przepalona ziemia z węglami drzewnym i z reguły minimalna ilość przepalonych kości ludzkich. Struktura wielkościowa grobów była dosyć zróżnicowana, od niewielkich - mierzących od 62 x 52 cm, do większych - osiągających nawet rozmiary 200 x 180 cm, przy głębokości od 32 cm do niekiedy nawet 115 cm. W ich wypełnisku znajdowała się z reguły duża ilość ułamków ceramiki pochodzących z kilku lub nawet z kilkunastu naczyń oraz przedmioty metalowe, głównie żelazne, w postaci ozdób, elementów uzbrojenia i przedmiotów codziennego użytku. Na uwagę zasługuje obecność wśród nich przedmiotów pochodzenia celtyckiego, m.in. ceramika malowana, żelazny grot z ornamentem wytrawianym i z wycięciami krawędzi po obu stronach, fragmenty naczyń szklanych i ze stopu miedzi. Na szczególne wyróżnienie zasługuje zrekonstruowane naczynie z grobu 43, silnie przepalone i zdeformowane. W górnej partii brzuśca zdobione jest motywem meandra. Pod uchem znajduje się rysunek dwóch zwierząt wykonany delikatnymi nacięciami, prawdopodobnie jeleni, w układzie heraldycznym, z głowami zwróconymi do siebie. Jest to bardzo rzadko spotykany przejaw plastyki zoomorficznej w zdobnictwie naczyń kultury przeworskiej. Efektownie prezentuje się także naczynie kształtu kulistego barwy czarnej, zdobione szerokim i głęboko rytym ornamentem kolistych, półkolistych i pionowych rowków w różnych układach.

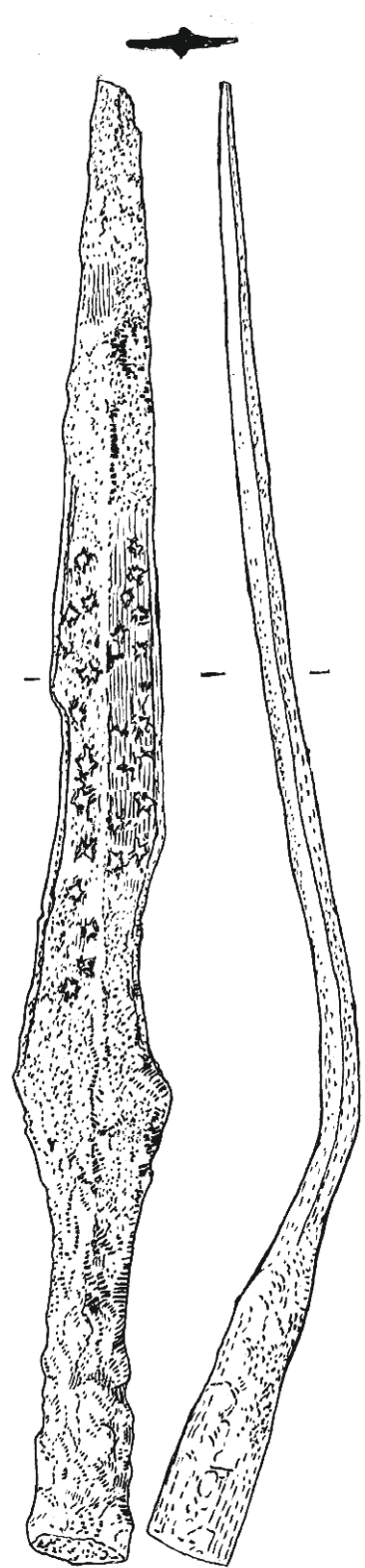
naczynie
z przedstawieniem
zoomorficznym,
grób 43

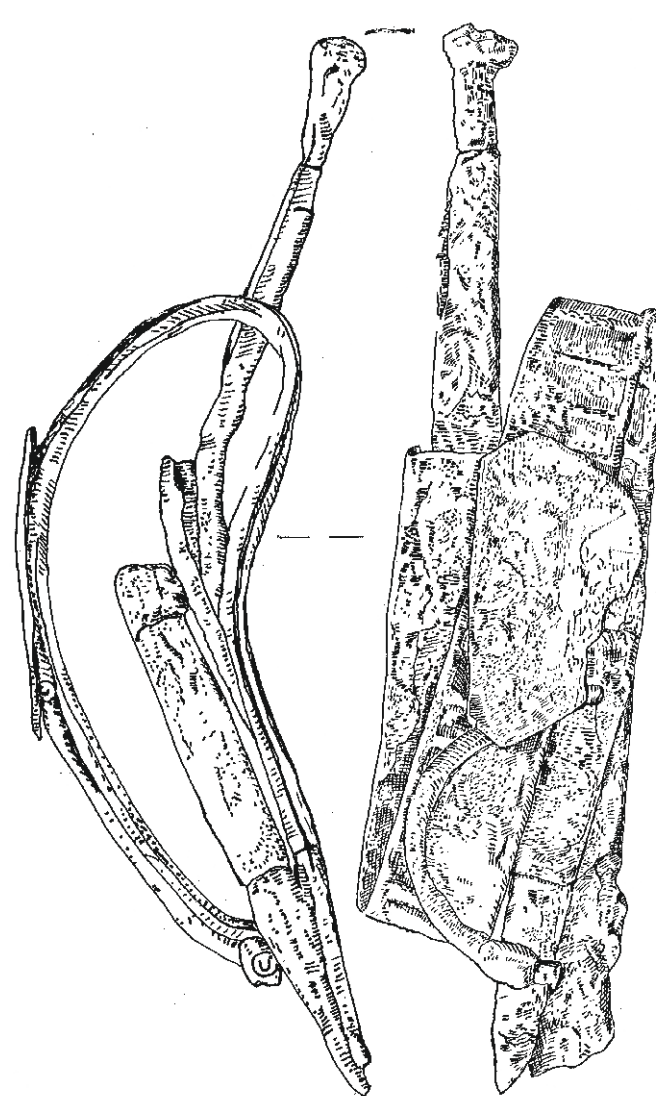
celtycka
ceramika malowana

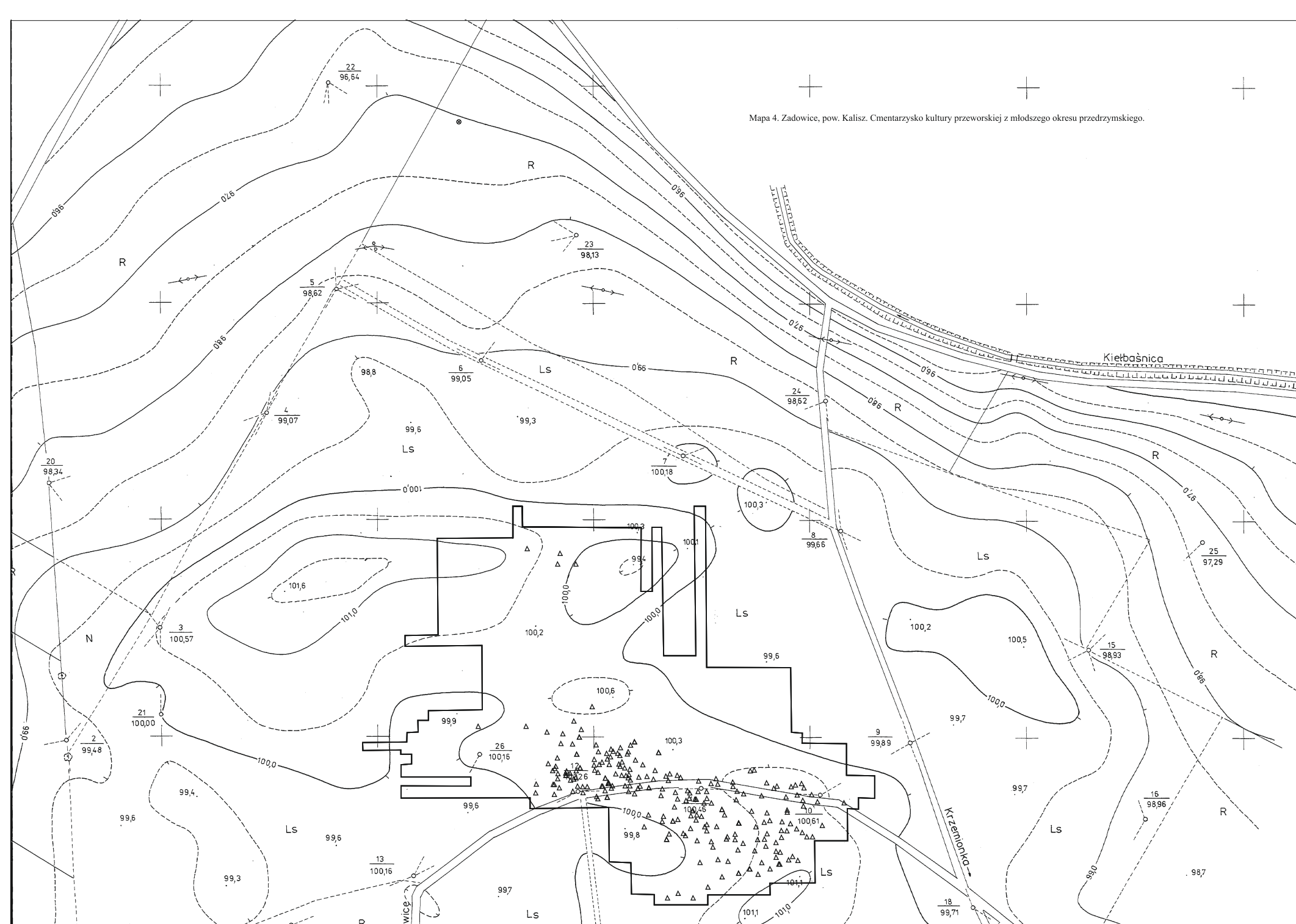
umbo, grób 627

grot, grób 627

miecz, grób 627

plan cmentarzyska kultury przeworskiej
z młodszego okresu przedrzymskiego

zwierciadło, grób 773

grób 628

oprac. dr Wojciech Siciński, Elżbieta Górka, fot. Adrian Jaszczak